

Prof. dr hab. Mirosław Przyłipiak

Informacje praktyczne

Kontakt mailowy

fpomp@ug.edu.pl

Terminy i miejsce konsultacji

Gabinet 4.52, Wydział Filologiczny („stary” budynek); konsultacje w tym semestrze: Wtorki, środy godz. 11.30-12.30

Wykształcenie:

Profesor mianowany

2010

Habilitacja:

2001, Uniwersytet Gdański.

Rozprawa: „Poetyka kina dokumentalnego”

Studia doktoranckie:

1986-1989, Uniwersytet Jagielloński.

Temat dysertacji doktorskiej: „Modele podmiotowości wypowiedzi filmowej”.

Studia magisterskie:

1974-1979, Uniwersytet Gdański. Temat pracy magisterskiej: „Sposoby konstruowania świata przedstawionego w filmach Grzegorza Królikiewicza”.

Doświadczenie zawodowe:

2014 -	Uniwersytet Gdański, profesor zwyczajny, kierownik Katedry Wiedzy o Filmie i Kulturze Audiowizualnej
2010 -	Gdyńska Szkoła Filmowa, profesor, historia i estetyka filmu dokumentalnego, wybrane zagadnienia estetyki filmu fabularnego.
2005-	Szkoła Wyższa „Ateneum” w Gdańsku - profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Dziennikarstwa.
2004-2014	Akademia Pomorska w Słupsku - profesor nadzwyczajny, kierownik Zakładu Teatru i Filmu.
1989-2004	Uniwersytet Gdański - adiunkt.
1983-1989	Uniwersytet Gdański – asystent.
1979-1983	Instruktor Kulturalno-Oświatowy; Kierownik Domu Kultury; V-ce przewodniczący ZR NSZZ „Solidarność” w Chełmie; roznosiciel mleka; magazynier portowy; instruktor ds. filmu.

Doświadczenia naukowe zdobyte za granicą

2010	Stany Zjednoczone, Uniwersytet w Berkeley, 3 tygodnie
2009	Stany Zjednoczone, Uniwersytet Yale, 3 tygodnie
2002	Włochy, pobyt w ośrodku naukowym w Bellagio w ramach stypendium Fundacji Rockefellera, 1 miesiąc.

<i>2001</i>	Wielka Brytania, British Film Institute oraz londyńska filia National Film Board of Canada, kwerenda, 2 tygodnie.
<i>1998 - 1999</i>	USA, Harvard University, stypendium Fulbrighta, 9 miesięcy.
<i>1996</i>	Wielka Brytania, British Film Institute w Londynie, kwerenda, 1 miesiąc.
<i>1991</i>	Wielka Brytania, University of North London, staż, 1 miesiąc.

Nagrody i wyróżnienia

<i>2010</i>	Nagroda Rektora Akademii Pomorskiej za osiągnięcia naukowe
<i>2002</i>	Nagroda prezydenta miasta Gdańska za wybitne osiągnięcia w dziedzinie historii filmu.
<i>2001</i>	Nagroda im. Bolesława Michałka za najlepszą polską książkę filmową w roku 2000.
<i>2001</i>	Nagroda Rektora UG II stopnia za osiągnięcia naukowe.
<i>1996</i>	Nagroda Rektora UG II stopnia (indywidualna, za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze)
<i>1995</i>	Nagroda Rektora UG II stopnia (indywidualna, za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze)
<i>1990</i>	Nagroda Rektora UG III stopnia (indywidualna, za osiągnięcia naukowe)

- 1988* Nagroda Rektora UG III stopnia (indywidualna, za osiągnięcia naukowe)
- 1986* Nagroda Rektora UG III stopnia (indywidualna, za osiągnięcia naukowe)
- 1984* II Nagroda w konkursie miesięcznika „Kino” na najlepszy esej filmowy

Otrzymane granty i stypendia

- 2009 Grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa wyższego na projekt: *Amerykańskie kino bezpośrednio jako przykład ideologicznego uwarunkowania dokumentalizmu obserwacyjnego.*
- 2002 Grant Fundacji Rockefellera: *Between ideology and Representation: American Direct Cinema*
- 2001 Uniwersytet Gdański, grant na badania własne: *Między ideologią a reprezentacją: przypadek amerykańskiego kina bezpośredniego.*
- 2000 Uniwersytet Gdański, grant na badania własne: *Kategoria sacrum w kinie.*
- 1998 Fundacja Fulbrighta: *Rhetorical Strategies of Direct Cinema.*
- 1995 Komitet Badań Naukowych: *Estetyka audiowizualnych przekazów niefikcyjnych w świetle przemian współczesnej kultury audiowizualnej.*

Zainteresowania naukowe: Historia myśli filmowej; Narracja w filmie fabularnym; Historia i estetyka filmu dokumentalnego; Estetyka filmu fabularnego;

Publikacje

Książki autorskie

1. ***Kino stylu zerowego***, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 1994.
2. ***Kino najnowsze***, (wraz z Jerzym Szyłakiem), Wydawnictwo Znak, Kraków 1999.
3. ***Poetyka kina dokumentalnego***, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego: Gdańsk 2000.
4. ***Poetyka kina dokumentalnego***, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego – Wydawnictwo Akademii Pomorskiej w Słupsku, wyd. II znacznie poszerzone, Gdańsk – Słupsk 2004.
5. ***Kino bezpośrednio: 1960-1963***, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2007
6. ***Kino bezpośrednio 1963-1970. Czas autorów***, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2014.
7. ***Kino bezpośrednio 1963-1970. Między obserwacją a ideologią***, słowo/obraz terytoria Gdańsk 2014.

Tłumaczenia:

Książki tłumaczone (wybór)

1. **Ronald Bergan, *Dustin Hofman***, Gdańsk: Phantom Press, 1993, - (tłumaczenie i redakcja merytoryczna).
2. **John Philip Jones (red), *Jak działa reklama***, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne: Gdańsk, 2004.
3. **Marek Haltof, *Kino polskie***, Wydawnictwo Słowo/Obraz, Terytoria, Gdańsk 2004.
4. Noel Carroll, ***Filozofia horroru***, Wydawnictwo Słowo/Obraz, Terytoria, Gdańsk 2004. (tłumaczenie i postłowie)
5. Noel Carroll, ***Filozofia sztuki masowej***, Wydawnictwo Słowo/Obraz, Terytoria, Gdańsk 2011.
6. Miles Patterson, ***Więcej niż słowa. Potęga komunikacji niewerbalnej***, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne: Gdańsk, 2011.

Fragmenty książek:

Bill Nichols, *Na granicy rzeczywistości telewizyjnej* (tłumaczenie), „Kwartalnik filmowy” 1998 nr 23.

Brian Winston, *On nigdy nie powiedział słowa „rewolucja”* (tłumaczenie), „Kwartalnik filmowy” 1998 nr 23.

Prace redakcyjne

1. *Człowiek z ekranu. Z antropologii postaci filmowej*, (wraz z Mariolą Jankun-Dopart, Wydawnictwo Arcana, Kraków 1996.
2. *Poszukiwanie i degradowanie sacrum w kinie*, (redakcja, wraz z Krzysztofem Kornackim), Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2002.

Publikacje naukowe w tomach zbiorowych

1. *Polski film dokumentalny w latach siedemdziesiątych*, [W:] Szkice o filmie polskim, pod red. Bronisławy Stolarskiej, Łódź 1985.
2. *Obrona Królikiewicza*, [W:] Film polski - twórcy i mity, pod red. Kazimierza Sobotki, Łódź 1987.
3. *O kategorii nadawcy wewnątrztekstowego dzieła filmowego*, [w:] Autor, film, odbiorca, pod red. Alicji Helman, Wrocław 1991
4. *Punkt zerowy stylu filmowego*, [W:] Studia z poetyki filmu, pod red. Mirosławy Salskiej-Kacy, Uniwersytet Łódzki 1993.
5. *O gatunkach filmowych*, [W:] Od fantastyki do komiksu, Łódź 1993.
6. *Hasło "narracja"*, Słownik pojęć filmowych, pod red. Alicji Helman, Wrocław 1994
7. *Autotematyzm filmowy a kino dokumentalne*, [w:] Kino o kinie czyli o autoświadomości sztuki filmowej, pod red. Eweliny Nurczyńskiej i Zbigniewa Batko, Łódź 1994.
8. *Prolegomena do współczesnej „gramatyki” filmu fabularnego*, [w:] Kino według Alicji, pod red. T. Lubelskiego i W. Godzica, „Universitas”, Kraków 1995.
9. *Luis Bunuel - przekraczanie granicy*, [w:] Mistrzowie kina europejskiego, pod red. Kazimierza Sobotki, Łódź 1996
10. *Aktorstwo jako misja. Testament artystyczny Zbigniewa Cybulskiego*, [w:] Zbigniew Cybulski - Aktor XX wieku, pod red. Jana Ciechowicza i Tadeusza Szczepańskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 1997.
11. *Filmy fabularne Krzysztofa Kieślowskiego w zwierciadle polskiej krytyki filmowej*, [w:] Kino Krzysztofa Kieślowskiego, pod red. Tadeusza Lubelskiego, Kraków: Universitas, 1997.

12. *Nowe media - zasadnicza przemiana kulturowa, oraz, Gdzie ma zastosowanie teoria katastrofy*, [w:] *Od fotografii do rzeczywistości wirtualnej*, pod red. Maryli Hopfinger, Warszawa: Instytut Badań literackich: 1997.
13. *1934*, w: *Historia kina. Wybrane lata*, pod red. Andrzeja Kołodyńskiego i Konrada J. Zaremskiego, Warszawa: Wydawnictwo „Kino”, 1998.
14. *1935-1945: Czas hipnozy*. [w:] *Kino ma sto lat. Dekada po dekadzie*, pod red. Jana Reka i Elżbiety Ostrowskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1998.
15. *Repertuar dokumentalny*, w: *Problematyka kulturalna w Polskiej Telewizji Publicznej*, Warszawa 2000.
16. *„Klan” i „Złotopolscy” na tle produkcji serialowej*, w: *Polskie seriale telewizyjne*, Akademia Telewizyjna, Warszawa 2001.
17. *„Uniwersalna eksplozja ducha o radykalnych konsekwencjach społecznych”*, w: *Poszukiwanie i degradowanie sacrum w kinie*, red. M. Przyłipiak, K. Kornacki, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2002.
18. *Obraz „innego” w polskiej telewizji publicznej*, w: *Problematyka bezpieczeństwa i zagrożeń w programach telewizji publicznej*, red. Edward Mikołajczyk, Akademia telewizyjna, Warszawa 2002.
19. *Polish Documentary Film after 1989*, [w:] *The New Polish Cinema*, red. Janina Falkowska, Marek Haltof, London: Flicks Books, 2003.
20. 39 haseł w „Encyklopedii Kina”, pod red. Tadeusza Lubelskiego, Kraków: Biały Kruk, 2003. (hasła: angielski dokumentalizm lat trzydziestych, Barron Arthur, cinema verite, direct cinema, Clarke Shirley, De Antonio Emile, De Rochemont Luis, dokudrama, dokument osobisty, dokument kreacyjny, dokument montażowy, Drew Associates, Drew Robert, etnograficzny film, Flaherty Robert, Grierson John, Hoffman Dustin, inscenizacja w filmie dokumentalnym, Kroitor Roman, kronika filmowa, Królikiewicz Grzegorz, Leacock Richard, Lorentz Pare, Maysles Albert, Morris Errol, paradokumentalizm, Pennebaker Don Alan, Pincus Ed, Reggio Goddfrey, Rogosin Lionel, symfonia miejska, telenowela dokumentalna, trawelog, Ukryta kamera, Van Dyke Willard, Warhol Andy, Wiertow Dziga, Wiseman Frederic, zerowy styl).
21. *An American Family* jako zapowiedź współczesnych form serialowych dokumentalizmu telewizyjnego, [w:] *Między powtórzeniem a innowacją. Seryjność w kulturze*, pod red. Alicji Kisielewskiej, Wydawnictwo Rabid, Kraków 2004, s. 223-237.

22. *Lars von Trier – w stronę Europy*, w: *Między słowem a obrazem*, red. Małgorzata Jakubowska, Tomasz Kłys, Bronisława Stolarska, Kraków 2005.
23. *Vnitrotextowy filmowy producent niesubiektywizowanych sdelenich*, (tłumaczenie tekstu „Filmowy nadawca wewnątrztekstowy w przekazach niesubiektywizowanych”, w: *Tvorive zdrady. Soucasne polske mysleni o filmu a audiowizualni kulture*, wybór, redakcja, przekład Petr Szczepanik i Petr Mares, Preha 2005, s. 207-224.
24. *Amelia, córka Weroniki*, w: *W kręgu Krzysztofa Kieślowskiego*, Instytucja filmowa Silesia-Film, Katowice 2006. Również w: *Kino Kieślowskiego, kino po Kieślowskim*, red. Hanna Wachnowska, Wydawnictwo Skorpion, Warszawa 2006.
25. *Amerykański protest, europejska estetyka*, w: *Kino amerykańskie. Dzieła*, pod red. Konrada Klejsy i Elżbiety Durys, Rabid: Kraków 2006, s. 233-267.
26. *W pułapce czasu terażniejszego. Przypadek Don't Look Back Dona A. Pennebaker* albo o filmie, który nie chciał być biografią, w: *Biografistyka filmowa. Ekranowe interpretacje losów i faktów*, pod red. Tadeusza Szczepańskiego i Sylwii Kolos, Wydawnictwo Adam marszałek, Toruń, 2007.
27. *Refleksja nad dokumentalizmem w filmach fabularnych Andrzeja Wajdy*, w: "Kino polskie; reinterpretacje. Historia - ideologia - polityka", red. K. Klejsa, E. Nurczyńska-Fidelska, Kraków: Rabid 2008.
28. *Kino bezpośrednio a amerykańska awangarda filmowa lat sześćdziesiątych*, Słupskie Prace Filologiczne, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2008.
29. *Estetyka w cieniu pieców. Shoah Claude Lanzmanna, Gefilte film II. Wątki żydowskie w kinie*, pod red. Joanny Preizner, Kraków 2009: Wydawnictwo Austeria, s. 81-116
30. *Kino Paladino, albo schyłek wielkich narracji*, w: „Zobaczyć siebie. Polski film dokumentalny przełomu wieków”, red. Mikołaj Jazdon, Katarzyna Mąka-Malatyńska, Centrum Kultury „Zamek”, Poznań 2011, s. 31-49.
31. *Polityka, pamięć i tożsamość narodowa. Polski film dokumentalny wobec katastrofy smoleńskiej*, w: *Kino: obiekt uczuć czy przedmiot badań? W dialogu z myślą filmową i twórczością Rafała Marszałka*, red. M. Oleszczyk, M. Dopartowa, Dop Art, Kraków 2012, s. 221-247.

32. *Film dokumentalny okresu klasycznego*, w: *Historia kina*, T. 2: *Kino klasyczne*, pod red. Tadeusza Lubelskiego, Iwony Sowińskiej, Rafała Syski, Universitas, Kraków 2011, s. 481-522.
33. *Obraz konfliktu rasowego w optyce amerykańskiego kina bezpośredniego: przypadek „A Time for Burning”*, w: *Metody dokumentalne w filmie*, red. Dagmara Rode, Marcin Pieńkowski, Wydawnictwo biblioteki Państwowej Wyższej Szkoły telewizyjnej, Teatralnej i Filmowej, Łódź 2013.
34. *Memory, National Identity and the Cross: Polish Documentary Films about the Smoleńsk Plane Crash*, w: *iconic Turns. Nation and Religion in Eastern European Cinema since 1989*, Liliya Berezhnaya & Christian Schmitt (eds), Brill, Leiden, Boston, 2013, 217-235:256.
35. *Walka o krzyż – dwa spojrzenia*, w: *Sacrum w kinie. Dekadę później*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013, s. 219-237.
36. *Obraz wobec kryzysu reprezentacji: rzeczywistego czy pozornego? Uwagi na marginesie „Języka nowych mediów” Lwa Manowicha*, w: *Teoria obrazu w naukach humanistycznych*, pod red. Konrada Chmieleckiego i Beaty Lisowskiej, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź, 2015, s. 221-233.
37. *Durch und durch*, w: *Klassiker des polnischen Films*, Christian Kamkötter, Peter Klimczak. Christer Petersen (Hg.), Marburg: Schüren Verlag 2015, s. 113-122.
38. *Dokument polski lat dziewięćdziesiątych*, w: *Historia polskiego filmu dokumentalnego (1945-2014)*, pod red. Małgorzaty Hendrykowskiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 2015, s. 471-572.
39. *“I am Afraid of this Land”: The Representation of Russia in Polish Documentary Films about the Smoleńsk Plane Crash*, w: *Contested Interpretations of the Past in Polish, Russian and Ukrainian Films*, Sander Brouwer (ed), Laiden, Boston: Brill, 2016.

40. *Kino bezpośrednio: rewolucja w dokumentalizmie*. W: *Kino epoki nowofalowej*, pod red. Tadeusza Lubelskiego, Iwony Sowińskiej, Rafała Syski, Universitas: Kraków 2015: 345 - 379.

Publikacje w czasopismach naukowych

41. „*Apokalipsa na progu wielkości*”, *"Kino"* 1981 n.3.
42. *Niemiecki ekspresjonizm filmowy*, DKF "Żak" 1982; II wyd.1996
43. *Kino polskie w latach siedemdziesiątych*, "Ziemia Gdańska" 1984 n.140.
44. *Od konkretności do metafory*, "Kino" 1984 n.1.
45. *O kategorii narratora w filmie*, "Powiększenie" 1985 n.1.
46. *Ewolucja długości ujęcia filmowego*, "Kino" 1985 n.12.
47. *O subiektywizacji narracji filmowej*, [W:] *Studia filmoznawcze*, pod red. J. Trzynadlowskiego, t. VII, Wrocław 1987.
48. *Grzegorza Królikiewicza teoria kina*, "Kino" 1987 n.3.
49. *Światy Piotra Szulkina*, "Kino" 1988, n.6.
50. *Nędza sztuki*, "Kino" 1990 n.3.
51. *Krzywe zwierciadło rzeczywistości*, "Kino" 1990 n.4.
52. *Kompozycje dwójkowe*, "Kino" 1990 n.6.
53. *Poetyka wideoklipu*, "Film na świecie" 1991 n.337.
54. *Narrator literacki, "narrator" filmowy*, [W:] *Studia filmoznawcze*, pod red. J. Trzynadlowskiego, t. IX, Wrocław 1991.
55. *Misja, polityka, estetyka*, "Film na świecie" 1990 n.378/379
56. *Uwagi o serialu telewizyjnym*, "Konkurs" 1991 n.4/5
57. *Polityka autorska*, "Iluzjon" 1990 nr 3-4
58. *O "analitycznym" modelu krytyki filmowej*, [W:] *Studia filmoznawcze* 1991, pod red. J. Trzynadlowskiego, t.X, Wrocław 1991.
59. *Filmowy nadawca wewnątrztekstowy w przekazach niezsubiektywizowanych*, „*Studia Filmoznawcze*” XIII, Wrocław 1992.
60. *Sanatorium pod Klepsydrą Wojciecha Hasa - czas alternatywny na tle całościowej struktury czasu*, [W:] *Teatr pamięci Brunona Schultza*, pod red. Jana Ciechowicza, Gdynia 1993.

61. *Elektra na wakacjach*, "Kwartalnik filmowy" 1993 nr 3
62. *Kino stylu zerowego*, "Opcje" 1993 nr 3.
63. *Kim jest dla nas Andrzej Munk?*, "Kino" 1994 nr 5.
64. *Autorzy przeciw gatunkom*, "Opcje" 1993 nr 4.
65. *Ponowoczesność*, „Kino” 1996 nr 7-8
66. *Czy było kiedy tyłu fajnych chłopców i dziewcząt?*, „Kino” 1996 nr 3.
67. *Film dokumentalny jako gatunek retoryczny*, „Kwartalnik filmowy” 1998 nr 23.
68. *Polski film dokumentalny lat 90-tych*, „Kwartalnik filmowy” 1998 nr 23.
69. *Filmy fabularne Krzysztofa Kieślowskiego w zwierciadle polskiej krytyki filmowej (II)*, „Kwartalnik filmowy” 1998 nr 24.
70. *Obiektywizm i procedury obiektywizujące w filmie dokumentalnym*, „Principia”, tom XXVI, Kraków, styczeń 2000
71. *Sprawa Leppera, czyli telewizja w obronie demokracji*, w: „Kultura popularna” 2002 nr 2.
72. *Triumf woli*, „Studia filmoznawcze” nr 23, pod red. Sławomira Bobowskiego, Wrocław 2002, s. 155-164.
73. *Odrażający, brudni, źli? O filmach dokumentalnych Ewy Borzęckiej*, Studia Filmoznawcze 2003 nr 24.
74. *Problem ofiary w Dekalogu Krzysztofa Kieślowskiego*, w: „Studia filmoznawcze”, 2004 nr 25, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
75. *U źródeł reality show*, Słupskie prace filologiczne, Słupsk 2004, s. 193-205.
76. *Homoseksualista wychodzi z szafy. Lance Loud z „An American Family”*, „Panoptikum” 2004 nr 3.
77. *Świat kultury w filmach amerykańskiego kina bezpośredniego*, „Studia filmoznawcze”, Wrocław 2006 nr 27.
78. *Dialektyka powierzchni i głębi w filmie dokumentalnym*, „Kwartalnik filmowy” 2006 nr 54-55
79. *Walka o prawa ludności murzyńskiej w USA w optyce kina bezpośredniego. Przypadek The Children Were Watching*, „Panoptikum” 2008 nr 7 (14).
80. *Filmowe oblicza kontestacji* (recenzja książki K. Klejsy), Kwartalnik Filmowy 2009 nr 65.
81. *Wajdowskie adaptacje literatury w optyce Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej*, „Kwartalnik filmowy” 2011 nr 75/76, s. 317-322.

82. Autorstwo w amerykańskim kinie bezpośrednim, „Kwartalnik filmowy” Zima 2007, nr 60.
83. Exploring Assassination in Gibraltar by Anna Jadowska in the context of dominant tendencies in contemporary Polish cinema, “Studies in Eastern European Cinema”, vol. 1, issue 2, July 2010.
84. Kamera jako superego. ‘Dzienniki 1971-76 Eda Pincusa albo początki dokumentalizmu osobistego, „Kwartalnik filmowy” 2011 nr 73.
85. 米罗斯拉夫·舍利皮亚克, 潘智欣. 课程设计: 纪录电影的历史和美学. 北京电影学院学报, 2015(05):153-155.
86. Przyłipiak M., Pan Z.(trans.), *Course Designing: The History and Aesthetics of Documentary Cinema*, “Journal of Beijing Film Academy”, 2015(05):153-155.
- 87.
88. 米罗斯拉夫·舍利皮亚克, 王垚. 波兰科幻电影: 乌托邦、反乌托邦及其超越[J]. 北京电影学院学报, 2016(01):123-130.
89. Przyłipiak M., Wang Y.(trans.), Polish Science-Fiction Films: Utopias, Dystopias, and Beyond[J]. *Journal of Beijing Film Academy*, 2016(01):123-130.

Opracowania, artykuły, recenzje popularnonaukowe

91. *Emocje dowodami prawdy*, "Kino" 1985 n.2.
92. *Nie na temat*, "Kino" 1986 n.2., również w: Giacomo Gambetti, ed. *Settimana del Cinema Polacco*, Roma 1988.
93. *Historia pewnego eksperymentu*, "Kino" 1986 n.3.
94. *Paradoksy paradokumentalizmu*, "Kino" 1986 n.9.
95. *Zakleszczenie*, "Kino" 1986 n.10.
96. *Filmowiec pod presją*, DKF "Żak", Gdańsk 1987, również w "Filmie na Świecie".
97. *O kinie polskim*, "Autograf" 1989 n.1.
98. *Zaatakować wprost*, "Kino" 1989 n.2.
99. *Polska szkoła filmowa*, DKF "Żak". Gdańsk 1989. również w: *Mała antologia tekstów o filmie*, Wojewódzki Ośrodek Kultury we Wrocławiu, Wrocław 1993;
100. *Arcydzieła. O wartościowaniu dzieł filmowych*, DKF "Żak", Gdańsk 1990; również w: *Filmowe tematy*, antologia pod red. Elwiry Rewińskiej i Grażyny Kowal, Gabinet Edukacji Filmowej, Gdańsk 1995.
101. *Moje prywatne lwy*, "Autograf" 1990 n.2.
102. *Egzorcyzmy nad niedojrzałością*, „Kino” 1992 nr 4.
103. *Western wczoraj i dziś*, DKF ŻAK, 1992, również w: *Filmowe tematy*, antologia pod red. Elwiry Rewińskiej i Grażyny Kowal, Gabinet Edukacji Filmowej, Gdańsk 1995.
104. *Dwa pocałunki Dustina Hoffmana*, „Kino” 1993 nr 1.
105. *W pogoni za filmem - "Sen Staszka w Teheranie"*, "Kino" 1993 n.8.
106. *Pekosiński jako znak*, "Kino" 1994 nr 1.
107. *Monter i studentka, czyli jak to było naprawdę z niszczeniem Krzysztofa Kieślowskiego przez polską krytykę filmową*, „Kino” 1997 nr 3.
108. *Dokument polski wczoraj i dziś*, „Kino” 1997 nr 6.
109. *Krytyka krytyki polskiej krytyki*, „Kino” 1997 nr 9
110. *Kino bezpośrednie (cz. I)*, „Kino” 2001 nr 1.
111. *Kino bezpośrednie (cz. II)*, „Kino” 2001 nr 2.
112. *Kompleks Piszczyka*, „Kino” nr 12, 2002.

113. Najnowsze tendencje dokumentalizmu telewizyjnego, „Zeszyty telewizyjne” nr 1, lato 2003.
114. Najnowsze tendencje dokumentalizmu telewizyjnego, „Zeszyty telewizyjne” nr 1, lato 2003.
115. Grzecznie na offie, „Kino” 2003 nr 11.
116. Eksplozja kognitywizmu (rec. książki Andrzeja Zalewskiego), „Kino” 2004 nr 3.
117. „Gadające głowy” w filmie dokumentalnym, „Zeszyty telewizyjne” 2004 nr. 4.
118. *Jubileusz w Oberhausen*, „Kino” 2004 nr 9.
119. *An American Family* – prekursor doku-noweli, „Zeszyty telewizyjne” nr 5, lato 2004.
120. *Prawo, etyka, dokumentalizm*, „Zeszyty telewizyjne” nr 5, lato 2004.
121. Recenzja projektu filmowego „Polska-Rosja”, w: Polacy-Rosjanie: wzajemne relacje, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Gdańsk 2007.
122. *Wojciech Wiszniewski* (omówienie twórczości dołączone do wydania płytowego), Polskie Wydawnictwa Audiowizualne, 2008.
123. *Alan King – mistrz portretu intymnego*, Katalog 48 Krakowskiego Festiwalu Filmowego, Kraków 2008.
124. *Festiwal w Mannheim*, „Kino” 2009 nr 2
125. *Czy pan jest poważny, panie von Trier?* „Kino” 2009 nr 5.
126. *Siła dzieciństwa*, w: Spotkanie w twórczości Ryszarda Kapuścińskiego, Gdańsk 2009.
127. *Mój Nikifor* (omówienie filmu dołączone do wydania płytowego), Kanon Filmów Polskich, Best film, 2011.
128. *Kopernik była kobietą: słowo o „Seksmisji”* (omówienie filmu dołączone do wydania płytowego), Kanon Filmów Polskich, Best Film, 2011.
129. *Nie oglądaj się*, „Bliza”, 2011 nr 2 (7)
130. Rozbić szklaną zbroję. Rok 1989 w filmie dokumentalnym, <http://publica.pl/teksty/rozbic-szklana-zbroje/> [odczyt: 21-09-2010].
131. „*Ja tej ziemi boję się*”, „Znak” kwiecień 2013, nr 695.

Ponadto, około trzystu recenzji filmowych, opublikowanych m.in. w „Gazecie Gdańskiej”, tygodniku „Młoda Polska” oraz tygodniku „Wybrzeże” w latach 1989-1993.

Recenzje i sprawozdania (book report, sprawozdania pokonferencyjne)

recenzje doktorskie:

1. Elżbieta Durys, „Kino Johna Cassavetes”, promotor: prof. Elżbieta Oleksy, Uniwersytet Łódzki 2003.
2. Recenzja rozprawy Konrada Klejsy „Problem kontestacji w kinematografii Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych lat 60. i 70”, Uniwersytet Łódzki, promotor: prof. dr hab. Ewelina Nurczyńska-Fidelska, 2005.
3. recenzja rozprawy Aleksandry Szewczyk, „Jakości estetyczne w sztuce adaptacji filmowej dzieła literackiego (na podstawie wybranych przykładów”, Uniwersytet im Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, promotor: prof. dr. Hab. Janusz Plisiecki, 2006.
4. Recenzja rozprawy Barbary Koseckiej, „Modele realizmu w kinie współczesnym. Poznawcze i estetyczne perspektywy metody realistycznej”, Uniwersytet Jagielloński, promotor: prof. dr hab. Tadeusz Lubelski, Kraków 2006.
5. Recenzja rozprawy Anity Has-Tokarz, „Horror w literaturze współczesnej i filmie”, Uniwersytet im Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, promotor: prof. dr. Hab. Janusz Plisiecki, 2006.
6. Recenzja rozprawy Joanny Sarbiewskiej, „Ontologia i estetyka obrazów filmowych Wernera Herzoga”, Uniwersytet Gdański, promotor: prof. dr hab. Jerzy Szyłak, 2010.
7. Recenzja doktoratu honoris causa Jerzego Skolimowskiego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, promotor: prof. dr hab. Marek Sokołowski, 2011
8. Recenzja rozprawy doktorskiej Masy Gustin, pt. *Brzemię dziedzictwa. Autorski film petersburski lat 1986-2000. Próba monografii*, Uniwersytet Gdański, 2012.
9. Recenzja rozprawy doktorskiej Sebastiana Jażdżewskiego pt. *The Motive of Rangarok in Nordic Heavy Metal*, Uniwersytet Gdański 2012

recenzje habilitacyjne:

1. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Agnieszki Ogonowskiej, „Voyeuryzm telewizyjny. Między ontologią telewizji a rzeczywistością telewidza”, Uniwersytet Śląski, 2006.
2. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Piotra Zwierzchowskiego, „Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego”, Uniwersytet Łódzki, 2007.
3. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Ewy Gębickiej, „Między państwowym mecenatem a rynkiem. Polska kinematografia po roku 1989 w kontekście transformacji ustrojowej”, uniwersytet Jagielloński, Kraków 2008.
4. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Sławomira Bobowskiego, „Między świętością a potępieniem. Martin Scorsese i religia”, uniwersytet Wrocławski, 2008.
5. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Iwony Kolasińskiej, „Pieczęta Luisa Bunuela. Wokół problematyki sacrum i profanum”, Uniwersytet Jagielloński, 2008.
6. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Marioli Marczak, „Niepokój i tęsknota. Kino wobec wartości. O filmach Krzysztofa Zanussiego”. Uniwersytet Jagielloński 2012.
7. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Krzysztofa Kornackiego, „Popiół i diament” Andrzeja Wajdy, Gdańsk 2012
8. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Wojciecha Otto, „Obrazy niepełnosprawności w polskim filmie”, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2012.
9. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy Katarzyny Mąki-Malatyńskiej, „Widok z tej strony. Przedstawienia Holocaustu w polskim filmie”, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2012.
10. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej Eweliny Koniecznej, „Filmowe obrazy szkoły. Pomiędzy ideologią, edukacją a wychowaniem”, Uniwersytet Jagielloński, 2013.
11. Recenzja dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej dr Janiny Falkowskiej, „Andrzej Wajda: History, Politics and nostalgia in Polish Cinema”, Uniwersytet Jagielloński, 2013.
12. Recenzja dorobku i rozprawy habilitacyjnej dr Piotra Sitkiewicza, „Polska szkołą animacji”, Uniwersytet Gdański, 2013.

13. Recenzja dorobku i rozprawy habilitacyjnej dr Nataszy Korczarowskiej – Różyckiej, *Inne spojrzenie. Wyobrażenia historii w filmach Wojciecha Jerzego Hasa, Jana Jakuba Kolskiego, Filipa Bajona i Anny Jadowskiej*, Uniwersytet Łódzki, 2014.
14. Recenzja dorobku i rozprawy habilitacyjnej dr Piotra Kletowskiego, *Pier Paolo Pasolini. Twórczość filmowa*, Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej w Warszawie, 2014.
15. Członek komisji, Łukasz Ronduda, SWPS Warszawa, 2012.
16. Barbara Kita, *Obraz zatrzymany. Praktyka i teoria późnego Godarda*, Uniwersytet Śląski, 2014 – Przewodniczący komisji.

Recenzje wydawnicze:

Panoptikum, numer o kinie dokumentalnym, 2014.

M. Marczak, *Niepokój i tęsknota*, Wydawnictwo UMW, Olszyn 2011.

K. Kornacki, *Popiół i diament* Andrzeja Wajdy, *Słowo/obraz: terytoria*, Gdańsk 2011

Poszukiwania artystyczne Jerzego Skolimowskiego, pod red. Marka Sokołowskiego, Olsztyn 2011.

Między filmem a teatrem, pod red. Sławomira Bobowskiego, Milana Lesiaka, Małgorzaty Różewicz, Wrocław 2012.

Kwartalnik filmowy nr 75/76, jesień-zima 2011 (oblicza rzeczywistości).

Studia Filmoznawcze nr 34, Przemijanie jako temat filmowy.

Filmy i produkcje audiowizualne:

1. *Telefon*, AKF „Żak” 1976”
2. *Poza nawiasem*, AKF „Żak” 1978
3. *Powolne wykluwanie* AKF „Stodoła” 1979
4. *Zbyszek i Grażyna*, Wojewódzki Dom Kultury, Gdańsk 1983
5. *Legenda o Janku Wiśniewskim*, Telewizja Gdańsk 1994
6. *Czy było kiedy tylu wspaniałych chłopców i dziewcząt*, Akademicka Telewizja Edukacyjna, Gdańsk 1997
7. *Telewizyjne Wykłady z Języka Polskiego* (12 odcinków), Akademicka Telewizja Edukacyjna Gdańsk 1995
8. *Telewizyjne Wykłady z Matematyki* (12 odcinków), Akademicka Telewizja Edukacyjna Gdańsk 1995
9. *Telewizyjne Wykłady z historii literatury polskiej* (9 odcinków), Akademicka Telewizja Edukacyjna 1997

Konferencje i wykłady (tytuły, miejsce i termin wygłoszonych referatów i wykładów)

Konferencje ogólnopolskie (wybór)

1. Konferencja pt. SACRUM W KINIE – DEKADĘ PÓŹNIEJ, Uniwersytet Gdański, 7 – 9 grudnia 2011, referat: „Krzyż Ewy Stankiewicz: Poszukiwanie czy degradowanie sacrum?”
2. 29-30 marzec 2012: Świat przedstawiony w kinie Andrzeja Munka a współczesne definicje totalitaryzmu, Wyższa szkoła Filozoficzno-Pedagogiczne Ignatianum w Krakowie. Referat: Filmy dokumentalne Andrzeja Munka a poetyka socrealizmu.
3. 6-7 grudnia 2012: Polski dokument i animacja w XXI wieku, Uniwersytet Wrocławski, referat: „Rola scenariusza we współczesnym systemie produkcji filmów dokumentalnych w Polsce”.
4. 16-17 maja 2013, Konferencja: *Idea zespołu filmowego. Historia i nowe wyzwania*, Wyższa Szkoła Filmowa, Teatralna i Telewizyjna w Łodzi, wystąpienie w ramach dyskusji panelowej.
5. 2-3 czerwiec 2014: konferencja: "Stare media w dobie nowych mediów. O strategiach dostosowawczych mediów tradycyjnych do nowej rzeczywistości medialnej"; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, referat: „Wątki represji w „Strukturze kryształu” Krzysztofa Zanussiego.
6. 6-7 maja 2015, konferencja: „Orson Welles: twórczość – recepcja – dziedzictwo”, Uniwersytet Gdański – Nadbałtyckie Centrum Kultury, referat: „Polska recepcja twórczości Orsona Welleśa.

Konferencje międzynarodowe (od 2009, wybór):

1. 19-20 listopad 2009 Warszawa: Rok 1989 w Europie: Obraz-pamięć-zapis”. Uniwersytet Warszawski, referat: „To Break a Glass Armour. 1989 in Documentary Films.”
2. 4-6 grudzień 2009 Manchester; Konferencja pt. “New Polish Cinema”. Referat: “Exploring Assassination in Gibraltar by Anna Jadowska in the context of dominant tendencies in contemporary Polish cinema”

3. Kopenhaga, 6-7 październik 2011, Konferencja pt. „New Polish and Eastern European Cinema”, , referat: *A Notion of Polishness in Polish Documentary Films about the Smoleńsk Plane Crash*
4. New Haven, Yale University, 18-19 II 2012, konferencja pt. “Surrealism in Polish Cinema”, Yale University, USA, referat: „We Are Ruled by Imagination, Not Matter: Surrealism in Films of Grzegorz Królikiewicz”.
5. Groningen (Holandia) 22-23 March 2012, konferencja ‘Suffering, Agency, and Memory in Polish, Russian, and Ukrainian Films’ *Memory at War* Conference, referat: Representation of Russia in Polish Documentary Films about Smoleńsk Plane Crash
6. 22-25 listopad, Uniwersytet Masaryka w Brnie, konferencja „Screen Industries in East Central Europe”, referat: “Structures, Characters, Trajectories: Screenwriting in Contemporary Polish Documentary Films.”
7. 30 listopad – 1 grudzień 2013, Ołomuniec, Palacky University w Ołomuńcu, Czechy, konferencja „Screen Industries in East Central Europe”, referat: “Autohorship in Documentary Cinema”.
8. 3-4 grudnia 2015, Łódź, Uniwersytet Łódzki: konferencja Film and Ideology after 1945, referat: *Polski dokument historyczny lat 90-tych jako przykład polityki historycznej*